

Bài 53. Hoạt động thần kinh cấp cao ở người

I – MỤC TIÊU

- Phân tích được những điểm giống và khác nhau giữa phản xạ có điều kiện ở người, các động vật nói chung và thú nói riêng (liên quan đến cấu trúc của não).
- Nhận rõ được vai trò của tiếng nói, chữ viết và khả năng tư duy trừu tượng ở con người.

II – THÔNG TIN BỔ SUNG

Đây là 1 bài khó, nhiều vấn đề trừu tượng, học sinh khó linh hội được bằng độc lập nghiên cứu nên giáo viên cần giảng giải giúp học sinh linh hội dễ dàng nội dung bài.

Hoạt động của học sinh đối với bài này chỉ là trình bày lại vấn đề đã linh hội hoặc vận dụng các kiến thức đã linh hội để giải thích một số vấn đề của cuộc sống (học tập, rèn luyện, xây dựng các thói quen, nếp sống văn hoá...).

III – PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

Không có.

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TIẾT HỌC

Mở bài : Giáo viên đặt vấn đề vào bài trên cơ sở kiểm tra lại kiến thức của bài 52 về ý nghĩa của sự hình thành và ức chế PXCĐK đối với động vật và con người. Từ đó chuyển ngay vào mục I của bài.

Hoạt động 1 : Tìm hiểu sự thành lập và ức chế PXCĐK ở người

– Giáo viên sử dụng thông tin trong mục I để trình bày và phân tích sự giống và khác nhau về PXCĐK ở người và các động vật :

+ Giống nhau về quá trình thành lập PXCĐK và những điều kiện để PXCĐK được hình thành và ức chế cùng ý nghĩa của chúng đối với đời sống.

+ Khác nhau ở số lượng và mức độ phức tạp của các PXCĐK.

– Tìm ví dụ về sự thành lập và ức chế PXCĐK ở người

Để củng cố kiến thức của mục này để nghị học sinh tiến hành hoạt động 1 theo chỉ dẫn (thực hiện bài tập cuối mục I).

Hoạt động 2 : Tìm hiểu vai trò của tiếng nói và chữ viết ở người

Giáo viên trình bày nội dung mục II theo thông tin trong SGK

Giáo viên mở rộng, làm rõ thêm : Ở người PXCĐK còn được thành lập thông qua tiếng nói và chữ viết (có ý nghĩa). Tiếng nói chữ viết – đại diện cho các sự vật và hiện tượng cụ thể – là tín hiệu gián tiếp để hình thành PXCĐK . Tiếng nói và chữ viết là kết quả của 1 quá trình học tập, đã tích chứa trong đó ý nghĩa mà nó đại diện nên có thể là phương tiện để giao tiếp, để trao đổi kinh nghiệm với nhau và truyền đạt kinh nghiệm giữa các thế hệ.

Tiếng nói và chữ viết là hình thức biểu đạt các sự vật hiện tượng cụ thể (kể cả các hiện tượng tâm lí) dưới dạng các khái niệm, mà khái niệm là cơ sở của tư duy trừu tượng, kể cả tư duy sáng tạo rất phong phú ở người (nếu tích luỹ được nhiều kinh nghiệm và có thói quen tư duy).

Hoạt động 3 : Củng cố và tóm tắt bài

Để củng cố phần này giáo viên cho học sinh tiến hành hoạt động 2 dựa vào câu hỏi 2 cuối bài.

Cuối cùng giáo viên tổng kết bài bằng trình bày những kiến thức cơ bản đã tóm tắt trong khung.

V – GỢI Ý ĐÁP ÁN CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP CUỐI BÀI

Câu 1. Đảm bảo sự thích nghi với môi trường và điều kiện sống luôn luôn thay đổi để tồn tại và phát triển.

Câu 2. Tiếng nói và chữ viết là kết quả của sự khai quật hoá và trừu tượng hoá các sự vật và hiện tượng cụ thể, thuộc hệ thống tín hiệu thứ 2. Tiếng nói và chữ viết là phương tiện giao tiếp, trao đổi, truyền đạt kinh nghiệm cho nhau và cho các thế hệ sau.